НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗДОРОВ'Я, РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

КАФЕДРА ТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Науково-методичною радою
(протокол №10 від 29 серпня 2025 р.)
Голова Науково-методичної ради

_____ Оксана ШИНКАРУК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕРГОТЕРАПІЇ

статус навчальної дисципліни: вибіркова
код вибіркової навчальної дисципліни в Загальноуніверситетському каталозі вибіркових навчальних дисциплін: ВД383
мова навчання: українська

Київ – 2025

РОЗРОБНИКИ:

Марина ВІТОМСЬКА, доцент кафедри терапії та реабілітації, PHd, mvvitomska@uni-sport.edu.ua

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою терапії та реабілітації
(засідання кафедри, протокол №26 від 27.08.2025 р.)

Завідувач кафедри _____ доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор Олена ЛАЗАРЄВА

ПОГОДЖЕНО:

Проректор
з науково-педагогічної роботи _____ Ольга БОРИСОВА

Начальник
навчально-методичного відділу _____ Ольга Д`ЯЧЕНКО

Начальник відділу забезпечення
якості вищої освіти _____Сергій ПОПОВИЧ

Завідувач відділу
докторантури, аспірантури_____Вікторія МАРИНИЧ

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формування теоретичних знань і практичних навичок щодо вирішення окремих ерготерапевтичних питань, зокрема, використання моделей та терапевтичних рамок практики, клінічного мислення, ведення документації, редизайну стилю життя та універсального дизайну. Обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС. Основні теми: ерготерапевтичні моделі та рамки практики; клінічне мислення ерготерапевта; принципи ведення фахової документації в ерготерапії; редизайн стилю життя осіб із окремими патологічними станами здоров'я; універсальний дизайн та ергономіка. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Abstract of the discipline. The discipline aims to formulate theoretical knowledge and practical skills to address specific ergotherapeutic issues, in particular, the use of models and therapeutic frameworks of practice, clinical thinking, documentation, redesign of lifestyle and universal design. Discipline - 3 ECTS credits. Main topics: ergotherapeutic models and practice frameworks; clinical thinking of the ergotherapist; principles of professional documentation in ergotherapy; redesign of the lifestyle of persons with certain pathological conditions; versatile design and ergonomics. The final assessment is based on the results of the current control and examination.

Мета навчальної дисципліни – набуття теоретичних знань та практичних навичок щодо вирішення окремих ерготерапевтичних питань, зокрема, використання моделей та терапевтичних рамок практики, клінічного мислення, ведення документації, редизайну стилю життя та універсального дизайну.

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	6	0	18	0	66	90
Заочна			8		82	90

Статус навчальної дисципліни: вибіркова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами на другому (магістерському) рівні вищої освіти: «Професійно-орієнтована іноземна мова», «Громадське здоров'я», «Прикладна теорія ерготерапії», «Терапевтичні вміння та навички ерготерапевта», «Ерготерапія в травматології та ортопедії», «Ерготерапія в педіатрії», «Ерготерапія в геріатрії», «Ерготерапія в нейрореабілітації

дорослих»; на третьому рівні вищої освіти: «Біомеханічні особливості руху людини», «Професійна етика».

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	л	п	ср	усього	л	п	ср
Тема 1. Ерготерапевтичні моделі та рамки практики	18	2	4	12	18	-	2	16
Тема 2. Клінічне мислення ерготерапевта	18	2	4	12	18	-	-	18
Тема 3. Принципи ведення фахової документації в ерготерапії	20	2	4	14	20	-	2	18
Тема 4. Редизайн стилю життя осіб із окремими патологічними станами здоров'я	18		4	14	18	-	2	16
Тема 5. Універсальний дизайн та ергономіка	16		2	14	16	-	2	14
Всього годин:	**90**	**6**	**18**	**66**	**90**	**-**	**8**	**82**

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1.Ерготерапевтичні моделі та рамки практики.

Використання у наукових дослідженнях та практичній діяльності ерготерапевтичних моделей, орієнтованих на клієнта: Canadian Modelof Occupational Performance and Engagement (CMOP-E) - Канадська модель заняттєвої участі, Model of Human Occupation (MOHO) - Модель заняттєвої активності людини, Model Person – Environment - Occupation (PEO) - Модель «Людина – середовище - заняттєва активність».

Рамки практики в ерготерапії: когнітивно-поведінкова рамка практики; біомеханічна та реабілітаційна (компенсаційна) рамки практики; навчаюча.

Тема2. **Клінічне мислення ерготерапевта.**

Цикл та фази клінічного мислення. Питання припущення. Види клінічного мислення: наукове, процедурне, прагматичне, мислення-розповідь, умовне мислення, етичне та інтерактивне мислення. Розвиток клінічного мислення. Як уникнути помилок під час клінічного мислення.

Тема 3. Принципи ведення фахової документації в ерготерапії.

Принципи, методи та форми ведення документації в ерготерапії: карти скринінгу та обстеження, карти планування терапії, прогресивні нотатки (SOAP notes), складання ерготерапевтичної частини індивідуальної програми реабілітації, карта виписки та рекомендацій.

Тема 4. **Редизайн стилю життя осіб із окремими патологічними станами здоров'я.**

Редизайн способу життя в геріатрії з точки зору науково обґрунтованої практики. Процес редизайну стилю життя осіб із хронічними захворюваннями опорно-рухового апарату і в менеджменті болю. Процес редизайну способу життя осіб із хронічними захворюваннями серцево-судинної та дихальної систем. Редизайн способу життя осіб з наслідками захворювань та травм нервової системи.

Тема 5. Універсальний дизайн та ергономіка.

Принципи універсального дизайну. Процес використання принципів універсального дизайну ерготерапевтом. Оцінка, методи та засоби модифікації житлового та робочого простору. Оцінка доступності навколишнього середовища. Принципи та методи формування доступного громадського простору.

Принципи використання ергономіки у роботі ерготерапевта. Макроергономіка. Науково-доказова практика використання ергономіки.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми навчальної дисципліни	Номер за порядком і назва теми практичних занять	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Тема 1. Ерготерапевтичні моделі та рамки практики	1. Методики застосуванням теоретичних рамок практики: когнітивно-поведінкової, біомеханічної, реабілітаційної та навчаючої.	2	2
	2. Використання у наукових дослідженнях та практичній діяльності ерготерапевтичних моделей, орієнтованих на клієнта	2	
Тема 2. Клінічне мислення ерготерапевта	3. Цикл та фази клінічного мислення. Питання припущення. Види клінічного мислення: наукове, процедурне, прагматичне, мислення-розповідь, умовне мислення, етичне та інтерактивне мислення.	2	
	4. Розвиток клінічного мислення.	2	

	Як уникнути помилок під час клінічного мислення.		
Тема 3. Принципи ведення фахової документації в ерготерапії	5. Складання ерготерапевтичної частини індивідуальної програми реабілітації	2	2
	6. Принципи, методи та форми ведення документації в ерготерапії: карти скринінгу та обстеження, карти планування терапії, прогресивні нотатки		
Тема 4. Редизайн стилю життя осіб із окремими патологічними станами здоров'я	7. Редизайн способу життя в геріатрії з точки зору науково обґрунтованої практики. Сучасні підходи до менеджменту болю.	2	2
	8. Процес редизайну способу життя осіб з хронічними захворюваннями серцево-судинної та дихальної систем	2	
Тема 5. Універсальний дизайн та ергономіка	9. Процес використання принципів універсального дизайну ерготерапевтом Принципи використання ергономіки у роботі ерготерапевта: оцінка житлового і робочого простору в ергономіці.	2	2
Всього годин:		**18**	**8**

Завдання для самостійної роботи здобувачів

Номер і назва теми навчальної дисципліни	Завдання	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Тема 1. Ерготерапевтичні моделі та рамки практики	1. Принципи практики, орієнтованої на клієнта. Фокус роботи ерготерапевта.	4	4
	2. Міжнародний класифікатор функціонування.	4	6
	3. Аналіз практичних випадків із застосуванням різних рамок практики	4	6
Тема 2. Клінічне мислення	4. Використання процедурного та прагматичного клінічного	2	2

ерготерапевта	мислення в ерготерапії		
	5. Використання мислення-розповіді та етичного клінічного мислення	2	4
	6. Використання умовного та інтерактивного клінічного мислення	2	4
	7. Уникнення помилок під час застосування клінічного мислення	2	4
	8. Моделі розвитку клінічного мислення	4	4
Тема 3. Принципи ведення фахової документації в ерготерапії	9. Побудова цілей ерготерапії з використанням форматів SMART та RHUMBA	4	6
	10. Формування прогресивних нотаток за тимом SOAP	4	6
	11. Способи формування рекомендацій до виписки клієнта	6	6
Тема 4. Редизайн стилю життя осіб із окремими патологічними станами здоров'я	12. Процес редизайну способу життя осіб із ревматоїдними захворюваннями.	4	4
	13.Редизайн способу життя осіб із наслідками мозкового інсульту	4	6
	14. Основи редизайну способу життя осіб із хворобою Альцгеймера та хворобою Паркінсона	6	6
Тема 5. Універсальний дизайн та ергономіка	15. Науково-доказова практика при модифікації житлового та робочого простору.	4	4
	16. Макроергономіка.	4	4
	17. Використання адаптивних технологій у ергономіці	6	6
	Всього годин:	**66**	**82**

Очікувані результати навчання з навчальної дисципліни: формулювання теоретичних знань і практичних навичок для вирішення окремих ерготерапевтичних питань, зокрема, використання моделей та терапевтичних рамок практики, клінічного мислення, ведення документації, редизайну стилю життя та універсального дизайну завдяки:

знанням: ерготерапевтичних моделей та принципів їх використання; теоретичних рамок практики ерготерапії: когнітивно-поведінкової, біомеханічної, реабілітаційної та навчаючої; фаз та видів клінічного мислення ерготерапевта; видів і форм документації ерготерапевтичних

сервісів; формування ерготерапевтичної частини індивідуальної програми реабілітації; засобів редизайну стилю життя для осіб різних нозологічних груп та вікових категорій; принципів універсального дизайну; оцінки, модифікації та адаптації житлового, робочого та громадського просторів; принципів використання методів та засобів ергономіки;

умінням: підбирати та застосовувати різноманітні ерготерапевтичні моделі; підбирати та застосовувати теоретичні рамки практики ерготерапії; застосовувати різні види клінічного мислення ерготерапевта; розвивати клінічне мислення; документувати ерготерапевтичні сервіси та складати ерготерапевтичну частину індивідуальної програми реабілітації; обирати та застосовувати принципи, методи та засоби редизайну стилю життя для осіб різних нозологічних груп та вікових категорій; використовувати принципи універсального дизайну; оцінювати, модифікувати та адаптовувати житлове, робоче та громадське середовище; застосовувати методи та засоби ергономіки.

Порядок оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни:

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на лекційних, практичних заняттях, за виконання зазначених програмою індивідуальних завдань та робіт, або в установленому порядку з тем, заняття з яких було пропущене здобувачем вищої освіти. Використовуються такі засоби оцінювання під час заняття та розподіл балів, які може отримати здобувач за тему:

Засоби оцінювання результатів навчання та розподіл балів з дисципліни:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання під час заняття	Кількість балів за види робіт та загальна кількість балів за тему заняття
1. Методики застосуванням теоретичних рамок практики: когнітивно-поведінкової, біомеханічної, реабілітаційної та навчаючої.	Експрес-контроль.	11

2. Використання у наукових дослідженнях та практичній діяльності ерготерапевтичних моделей, орієнтованих на клієнта	Експрес-контроль.	11
3. Цикл та фази клінічного мислення. Питання припущення. Види клінічного мислення: наукове, процедурне, прагматичне, мислення-розповідь, умовне мислення, етичне та інтерактивне мислення.	Експрес-контроль.	11
4. Розвиток клінічного мислення. Як уникнути помилок під час клінічного мислення.	Симуляції. Розбір випадків.	11
5. Складання ерготерапевтичної частини індивідуальної програми реабілітації	Симуляції. Розбір випадків.	11
6. Принципи, методи та форми ведення документації в ерготерапії: карти скринінгу та обстеження, карти планування терапії, прогресивні нотатки	Експрес-контроль.	11
7. Редизайн способу життя в геріатрії з точки зору науково обґрунтованої практики. Сучасні підходи до менеджменту болю.	Есе.	11
8. Процес редизайну способу життя осіб з хронічними захворюваннями серцево-судинної та дихальної систем	Симуляції. Розбір випадків.	11
9. Процес використання принципів універсального дизайну ерготерапевтом Принципи використання ергономіки у роботі ерготерапевта: оцінка житлового і робочого простору в ергономіці.	Презентації.	12
	Всього балів	**100**

Перед початком заняття науково-педагогічний працівник відповідно до силабусу навчальної дисципліни ознайомлює здобувачів вищої освіти із засобами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 35 балів, до семестрового контролю не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення навчальної дисципліни.

Залік проводиться у порядку, визначеним Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті фізичного виховання та спорту України (нова редакція).

Рекомендовані основні та додаткові інформаційні ресурси:
Основні:

1. Pedretti's Occupational Therapy, 9th Edition. Heidi McHugh Pendleton, PhD, OTR/L, FAOTA and Winifred Schultz-Krohn, PhD, OTR/L, BCP, SWC, FAOTA, 2024.
2. Duncan, E. S. (2020). Skills and processes in occupational therapy. In E. S. Duncan (Ed.), Foundations for Practice in Occupational Therapy (6th ed.). Elsevier. 282p.
3. Introduction to Occupational Therapy. Sixth Edition. Jane Clifford O'Brien. 2023, 3-40.
4. Integrative Rehabilitation Practice. The Foundations of Whole-Person Care for Health Professionals. Matt Erb. 2021.
5. Using Occupational Therapy Models in Practice: A Fieldguide. Merill J. Terpin, Mike K. Ivama. 2023.
6. WFOT's Global Occupational Therapy Workforce Strategy. 2024. http://www.wfot.org/ResourceCentre/tabid/132/did/827/Default.aspx.
7. Occupation-centred Practice: A Practical Guide for Occupational Therapy Practice Learning. Karina Danca. 2018.

Додаткові:

1. Cochrane Library. [Internet]. Avaliable from: https://www.cochrane.org/
2. Egrotherapy Evidence Database. [Internet]. Avaliable from: http://www.otseeker.com/Resources/WhatIsEvidenceBasedPractice.aspx
3. Сайт Всесвітньої Федерації Ерготерапевтів. [Internet]. Avaliable from: http://wfot.org
4. Моделі ерготерапії. [Internet]. Avaliable from: https://ottheory.com/theories-and-models